

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

аспіранта Олексієнка Євгена Володимировича на тему:
«Механізм управління ціновою стратегією як функціональною компонентою
економічної безпеки підприємства»,
що подана на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 051 «Економіка»

Публічна презентація наукових результатів дисертації та її обговорення здійснювалось на науковому семінарі кафедри економічної інформатики ННІ «Дніпровський металургійний інститут» Українського державного університету науки і технологій (протокол № 11 від 08 квітня 2026 р.)

1. Актуальність теми дисертації

Дисертаційна робота Олексієнка Євгена Володимировича на тему: «Механізм управління ціновою стратегією як функціональною компонентою економічної безпеки підприємства» виконана на кафедрі економічної інформатики факультету «Прикладних комп'ютерних технологій» ННІ «Дніпровський металургійний інститут» Українського державного університету науки і технологій, подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка». Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради ННІ «Дніпровський металургійний інститут» Українського державного університету науки і технологій (протокол №5 від 18.02.2026 року).

Непередбачуваність ринкових умов, геополітичні фактори та ресурсна залежність представників металургійної галузі від світових цін вимагає від підприємств критичного оцінювання рівня економічної безпеки. Фінансова стабільність, безперервність діяльності, вільне маневрування ресурсами є ключовими цільовими орієнтирами економічних суб'єктів. Адаптація до ринкових змін, збереження конкурентних позицій, стабільність фінансових потоків та прогнозованість прибутковості є формою впливу цінової стратегії на управління економічною безпекою підприємства. У конкурентній боротьбі та каналах просування і збуту виготовленої продукції домінуючу роль відіграє інтеграційна взаємодія управлінських технологій, що забезпечує стабільність виробництва та зниження ризиків в умовах кризи та невизначеності.

Актуальність даної теми зумовлена необхідністю розширення кола управлінських інструментів для досягнення збалансованого рівня економічної безпеки та недостатньою увагою дослідників до цінової стратегії як ключової функціональної компоненти економічної безпеки на мікрорівні.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційну роботу виконано згідно з планом наукових досліджень кафедри економічної інформатики ННІ «Дніпровського металургійного інституту» УДУНТ як складова частина науково-дослідницької роботи на тему «Методологія дослідження та удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій управління суб'єктами господарювання» (номер державної реєстрації – 0123U105021, 2024-2028рр.), де автором запропоновані варіанти моделювання цінових управлінських рішень, які сфокусовані на ресурсно-комунікаційній взаємодії та партнерстві; а також модель формування комерційної пропозиції та ухвалення цінових рішень, яка враховує пріоритети та потенціал бізнес-одиниці, дозволяє систематизувати альтернативні виробничі та комерційно-збутові рішення, за якими в режимі діалогу на базі моделі цінового моніторингу узгоджуються економічні інтереси сторін та визначаються остаточні умови комерційної угоди. Наукові результати, теоретичні положення й висновки автора даного дисертаційного дослідження в рамках даної наукової теми відображені в практичних рекомендаціях стосовно управління ціновою стратегією як функціональною компонентою економічної безпеки підприємства.

3. Наукова новизна одержаних результатів

Основні результати, що характеризують наукову новизну проведеного дослідження, полягають у наступному:

вперше:

запропоновано методикау інтегрального оцінювання з урахуванням фінансової, ринкової, операційно-виробничої та ризикової безпеки, яка на відміну від існуючих підходів враховує системний зв'язок між цінами, доходами, витратами та фінансовою стійкістю й дозволяє ідентифікувати джерело зниження економічної безпеки та спрямувати управлінський вплив не на наслідки, а на фактори їх формування;

удосконалено:

– понятійно-категоріальний апарат економічної безпеки на мікрорівні шляхом виокремлення таких її визначальних характеристик, як: стійкість до потенційних ризиків і загроз, збалансованість наявних виробничо-фінансових

ресурсів, здатність до ефективного та адаптивного управління ними задля збереження конкурентних позицій підприємства в певній галузі економіки;

– теоретичні підходи до визначення цінової стратегії, яка позиціонується нами як базис економічної безпеки, який сприяє узгодженню інтересів виробників і замовників, забезпечуючи ефективне використання ресурсів обох сторін, бажаний рівень дохідності постачальника та лояльність споживача, і, сприяючи тим самим збалансованому рівню економічної безпеки бізнес-одиниць;

– структурні елементи стратегічного управління, до складу яких запропоновано включити: концепцію розвитку економічного суб'єкта, його цільові орієнтири та механізм забезпечення економічної безпеки, а також ресурсно-комунікаційне, інформаційно-аналітичне та інноваційне забезпечення;

– функціональні елементи безпеко-орієнтованого управління на мікрорівні, склад яких доповнено комунікаційно-маркетинговою компонентою, на рівні якої відбувається збалансування ціни під час формування комерційної пропозиції;

набули подальшого розвитку:

– підходи до узгодження цінової стратегії та безпекової політики на мікрорівні, які на відміну від існуючих позиціонують цінову стратегію як здатність підприємства генерувати грошові потоки, що в підсумку забезпечує синергію між довгостроковим плануванням, середньостроковими ініціативами та поточними операціями;

– форми впливу цінової стратегії на економічну безпеку підприємства, які не лише забезпечують стабільність фінансових потоків та прогнозованість прибутковості, а й сприяють збереженню конкурентних позицій на внутрішньому ринку та адаптації до цінової волатильності та ринкової нестабільності на міжнародних ринках;

– модель формування комерційної пропозиції та ухвалення цінових управлінських рішень, яка має ітераційний характер і дозволяє здійснювати діагностику, координацію, корегування бізнес-цілей та напрямів діяльності задля партнерської взаємодії та співпраці;

– якісні стани економічної безпеки підприємства, які на відміну від існуючих узгоджені з певною ціновою стратегією, що є основою для побудови експлікованої моделі формування економічної поведінки підприємства в рамках відповідної стратегії.

4. Практичне значення результатів дисертації

Практичне значення одержаних результатів полягає у використанні результатів дослідження для моделювання цінових управлінських рішень, які сфокусовані на ресурсно-комунікаційній взаємодії та партнерстві, що дозволяє диференційовано підходити до формування комерційної пропозиції; апробації методики інтегрального оцінювання економічної безпеки на ретроспективних показниках підприємства металургійної галузі та можливістю використання практичних рекомендацій у діяльності підприємств тих галузей економіки, де світова система попиту і пропозиції має визначальний вплив на формування ціни.

5. Використання результатів досліджень

Практичні аспекти запропонованої методики інтегрального оцінювання економічної безпеки та застосування формульного ціноутворення у довгострокових контрактах впроваджено у виробничу діяльність ПрАТ «Камет-Сталь», акт впровадження № 3103 від 31.03.2026 р та ТОВ «ДМЗ Комінмет», акт впровадження № 196 від 03.04.2026 р. Основні результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес ННІ «Національного металургійного інституту» УДУНТ при викладанні навчальних дисциплін «Методи оцінки ефективності та ризиків соціально-економічної сфери», «Економічна безпека ІТ-бізнесу» (довідка № 01-26-440 від 15.04.2026 року).

6. Особистий внесок здобувача

Дисертаційна робота є одноосібно виконаною працею. Усі наукові результати, викладені у дисертації, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використані лише ті положення та ідеї, які є результатом особистих досліджень здобувача.

7. Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана діловою українською мовою з дотриманням стилю викладення результатів проведених досліджень відповідно до встановлених вимог. Стиль викладання наукових положень і висновків забезпечує доступність сприйняття та осмислення матеріалів дослідження.

8. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача

Результати дисертаційного дослідження викладено автором у 12 наукових працях, загальним обсягом 5,33 ум.-друк. арк., з них особисто автору належать 3,33 ум.-друк. арк., серед яких 5 наукових статей у фахових

наукових виданнях категорії Б; тези доповідей на 4 міжнародних наукових конференціях та 3 всеукраїнських інтернет-конференціях, а саме:

Праці, в яких опубліковані наукові результати дисертації:

1. Топоркова О. А., Савчук Л. М., Олексієнко Є. В., Ільїн О. Д. Вплив комерційних ризиків на цінову стратегію підприємств-експортерів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 14. С. 96-101. DOI: <http://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.14.96> (особистий внесок автора – систематизація комерційних та некомерційних ризиків металургійної галузі, пропозиції щодо їх мінімізації – 0,19 ум.-друк. арк.).

2. Топоркова О. А., Савчук Л. М., Олексієнко Є. В. Складові цінового моніторингу в контексті управління економічною безпекою підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 1(16). С. 320-325. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-49> (особистий внесок автора – дослідження впливу на прибутковість підприємства ефективності організації й керування продажами готової продукції, деталізація складових сфери цінового моніторингу – 0,23 ум.-друк. арк.).

3. Олексієнко Є. В. Методичний інструментарій формування ціни та її складових з урахуванням технологічної специфіки підприємства. *International Scientific Journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"*. 2025. № 8 (100). С. 46-53. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-8-11330>

4. Бандоріна Л. М., Олексієнко Є. В. Інтеграційна взаємодія як передумова узгодження цінової стратегії та безпекової політики на мікрорівні. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 24. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17824766> (особистий внесок автора – систематизація функціональних складових безпеко-орієнтованого управління, розробка механізму узгодження цінової стратегії та безпекової політики на мікрорівні – 0,37 ум.-друк. арк.).

5. Олексієнко Є. В. Цінова стратегія як інструмент ресурсно-комунікаційного забезпечення бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2026. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.152>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Савчук Л. М., Олексієнко Є. В. Аналіз беззбитковості для формування цінової стратегії підприємства. *«Економічна кібернетика: інструменти, моделі і методи інтелектуальної підтримки прийняття рішень»*. Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Дніпро, 1-2 березня 2023 р. Дніпро : УДУНТ, 2023. С. 198-202. (особистий внесок автора – дослідження можливостей маржинального

аналізу для формування цінової стратегії як управлінського інструменту – 0,15 ум.-друк. арк.).

7. Савчук Л. М., Олексієнко Є. В. Огляд і критичний аналіз моделей цінової політики підприємства. *«Економічна кібернетика: інструменти і методи дослідження та організації економічних процесів»*. Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Дніпро, 1-2 березня 2024 р. Дніпро : УДУНТ, 2024. С. 188-192. (особистий внесок автора – критичний аналіз моделей цінової політики на рівні суб'єкта господарювання – 0,15 ум.-друк. арк.).

8. Савчук Л. М., Олексієнко Є. В. Цінова стратегія як фактор впливу на ефективне використання фінансових ресурсів підприємства. *«Економічна кібернетика: управління даними, хмарні технології та інфокомунікації»*. Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Дніпро, 3-4 березня 2025 р. Дніпро : УДУНТ, 2025. С. 131-135. (особистий внесок автора – декомпозиція шляхів підвищення ефективності використання фінансових ресурсів – 0,165 ум.-друк. арк.).

9. Савчук Л. М., Олексієнко Є. В. Цифрова стратегія розвитку інтегрованих бізнес-структур. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали V Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф.* (18 листопада 2025 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2025. С. 315-317. (особистий внесок автора – дослідження можливостей інтеграції цифрових рішень в організаційно-комунікаційній, технологічно-виробничій та комерційно-збутових сферах – 0,065 ум.-друк. арк.).

10. Олексієнко Є. В., Бандоріна Л. М. Параметричні методи ціноутворення на металопродукцію. *Моделювання та прогнозування економічних процесів : матеріали XIX Міжнар. наук.–практ. конф.* (4 грудня 2025 р., м. Київ). URL: <https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/nauka/regulyarni-paukovi-zahody/konferencziyi/> (особистий внесок автора – дослідження можливостей маневрування ціною з використанням кореляційно-регресійного та бального методів – 0,09 ум.-друк. арк.).

11. Олексієнко Є. В. Цінова стратегія як організаційний інструментарій економічної безпеки підприємства. Дослідження та оптимізація економічних процесів : тези 22-ї Міжнар. наук.- практич. конф. «Оптимум-2025», 9–11 грудня 2025 р. / за заг. ред. Строкова Є. М. ; Нац. техн. ун-т «Харків. політех. ін-т» та ін. Харків : НТУ «ХПІ», 2025. С. 208-211.

12. Олексієнко Є. В. Інтегроване управління економічною безпекою на мікрорівні. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та*

управлінський аспекти: матеріали VII Міжнар. наук.- практ. інтернет-конф. (25-26 березня 2026р., м. Львів). URL: <https://lnup.edu.ua/uk/kafoblik2020/naukkafoblik2020>

9. Апробація результатів дисертації

Основні теоретичні положення, методичні підходи та прикладні результати дисертаційного дослідження доповідались та обговорювались на семи науково-практичних конференціях: Всеукраїнській інтернет-конференції «Економічна кібернетика: інструменти, моделі і методи інтелектуальної підтримки прийняття рішень» (Дніпро, 2023); Всеукраїнській інтернет-конференції «Економічна кібернетика: інструменти і методи дослідження та організації економічних процесів» (Дніпро, 2024); Всеукраїнській інтернет-конференції «Економічна кібернетика: управління даними, хмарні технології та інфокомунікації» (Дніпро, 2025); V Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції» (Херсон – Хмельницький, 2025); XIX Міжнародній науково-практичній конференції «Моделювання та прогнозування економічних процесів» (Київ, 2025); 22-й Міжнародній науково-практичній конференції «Оптимум-2025» «Дослідження та оптимізація економічних процесів» (Харків, 2025); VII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти» (Львів, 2026).

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Під час виконання дисертації аспірант Олексієнко Є. В. дотримувався принципів академічної доброчесності, що підтверджено сервісом перевірки робіт на виявлення схожості текстів Turnitin. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

ВИСНОВОК

Ознайомившись з дисертаційною роботою Олексієнка Євгена Володимировича на тему: «Механізм управління ціновою стратегією як функціональною компонентою економічної безпеки підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» та науковими публікаціями, у яких висвітлено основні наукові результати, а також враховуючи результати апробації дисертаційної роботи, вважаємо, що:

1. Дисертаційна робота «Механізм управління ціновою стратегією як функціональною компонентою економічної безпеки підприємства» за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною придатністю здобутих результатів є закінченим фундаментальним дослідженням, яке відповідає ОНП «Економіка».

2. Дисертаційна робота «Механізм управління ціновою стратегією як функціональною компонентою економічної безпеки підприємства» відповідає вимогам Наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України №759 від 31.05.2019) та пп. 6-8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024).

3. Дисертаційна робота «Механізм управління ціновою стратегією як функціональною компонентою економічної безпеки підприємства» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні
наукового семінару,
завідувач кафедри управління фінансами,
облікової аналітики та моніторингу бізнесу,
д.е.н., професор

Світлана МУШНИКОВА

Підпис проф. _____ засвідчую.

Вчений секретар УДУНТ

Тетяна РАДКЕВИЧ

